

10-09-2017 Antonius van Padua

+ Welkom op deze gewone zondag door het jaar. ‘Gewoon’ betekent dat we geen Kerstmis, Pasen of Pinksteren vieren. We zitten in het ritme van de week, de maand en het jaar. Voor velen van u en voor mij is het gewoon om nu hier te zijn omdat de zondag een tijd is om uit te rusten. Even alles loslaten om niet te vergeten wie wij zijn. Het openingslied zingt: ‘om weer te weten waartoe wij bestaan’. Het is goed om precies op een gewone zondag een uur af te zonderen uit de ijzeren voortgang van de tijd. Nog eens gezegd met de woorden van het lied: ‘tijd vloeit ineen; verleden wordt heden, toekomst wordt nu’. En als dat zo is, dan is er alleen maar dit uur, dit nu met de kans om ‘ons te herinneren hoe wij bedoeld zijn’. Het woord ‘sabbath’ verwijst daar naar. Het betekent ‘ophouden, stilzetten’. Maken we het even stil in onszelf, een oponthoud in het ratelen van onze gedachten. Om de teugels te vieren, om aanwezig te komen in de tegenwoordigheid van God.

Heer, gij ziet uit naar mensen ... ontferm U over ons

Lofzang

Gebed

Eer aan U die levensadem geeft, die scheidt, die het beginakkoord is van wie wij geworden zijn. Wek in ons de herinnering aan dat beginakkoord. Herinner ons eraan hoe wij bedoeld zijn. Verdrijf de duisternis uit ons en grond Uw Naam. Dat vragen wij U door Jezus die de Christus is, Uw zoon, onze broeder. Amen

Ezechiël 33:7-9

Tussenzang Omdat Hij niet ver wou zijn

Mattheus 18:15-20

Overweging

In de lezingen uit Ezechiël en Mattheus die wij zojuist hoorden, gaat het om een houding en om een gedrag dat getuigt van betrokkenheid op elkaar. We hebben met elkaar te maken. Als er kwaad is gedaan, praat met de betrokkene onder vier ogen. Als dat niet lukt, doe het met een ander erbij. Als dat niet helpt, breng het in een groter verband. Zulk een houding en zulk een gedrag horen wezenlijk bij religie en dus bij mensen zoals wij, die hier binnen het raamwerk van religie bij elkaar zijn. Volgens de meeste kenners komt het woord religie van ‘re-ligare’, opnieuw verbinden, grenzen overbruggen, weer heel maken wat stuk was. Anderen zeggen dat de herkomst van religie ‘re-legere’ is: opnieuw lezen, met nieuwe ogen naar de tekst van het leven kijken, de feiten opnieuw laten spreken, je kunnen verwonderen: ‘ja, nu zie ik pas...’ Religie steunt op dat voorvoegsel ‘re’. Dat is opnieuw: nog eens kijken en nog een keer een nieuw verband leggen. Mensen die iets met religie hebben, laten zich niet verleiden om zich zomaar neer te leggen bij de vanzelfsprekende mode van de dag of bij het schijnbare gelijk van de meerderheid of bij het kwaad dat burgerrecht heeft gekregen. Religieuze mensen zijn geoefend om de vraag te stellen ‘waarom is het zoals het is?’, ‘dient datgene wat wij denken en doen het echte geluk van mensen?’, ‘Zitten wij op het juiste

spoor?’ Als je de bijbel leest, dan merk je dat het daarin gaat om ons dit vermogen - opnieuw kijken en opnieuw verbinden – eigen te maken. Zoals vandaag. In wat wij lezen uit Ezechiël en Mattheus is sprake van een oefening in de kunst van verwondering, van opnieuw kijken naar de dagelijkse werkelijkheid.

Bij beiden is sprake van een opdracht die wij hebben: elkaar in het goede spoor houden. ‘Als je broeder of zuster kwaad doet, doe dan je mond open en maak hem/haar attent daar op.’ Als er een conflict is, leg het open. Eerst met die ene persoon. Als dat niet helpt, roep er dan een ander bij. Als dat nog niet helpt, leg het voor aan de gemeenschap. Laat het kwaad niet doorsudderen. Wijs elkaar de goede weg.

Elkaar de goede weg wijzen is niet gemakkelijk, evenmin als zichzelf de goede weg wijzen. Wie dat kan, heeft geleerd niet onmiddellijk een oordeel klaar te hebben, maar nog eens te luisteren, te kijken, te proberen, te voelen wat waar is en goed.

In de Handelingen van de Apostelen staat beschreven hoe de eerste christenen een ideale gemeenschap vormden: ‘allen waren een, ze gunden elkaar het goede en deelden alles’. Misschien is dat ooit wel zo geweest voor een zekere tijd op een bepaalde plaats. Maar meestal gaat het niet zo. De Bijbelse gemeenschappen, die Ezechiël en Mattheus voor ogen hebben, vertonen mankementen, evenals de gemeenschap en de gemeenschappen waartoe wij behoren. Tussen mensen zijn er conflicten. Religie zegt dan (en het evangelie is een vorm van religie) ‘blijf niet staren op wat vroeger was’, maak je geen beelden, laat het kwaad niet inburgeren, maar kijk met nieuwe ogen. Roep ook de ander daartoe op. Blijf niet hangen in vooroordelen, maar lees opnieuw en verbind opnieuw.

‘Wat jullie zullen binden op aarde zal ook in de hemel gebonden zijn. Wat jullie ontbinden op aarde, zal ook in de hemel ontbonden zijn.’ Bind elkaar niet met de loden last van het oordeel, verstar niet in haat en wrok. Kom tot jezelf en ontbind, begin opnieuw – blijf niet staren op wat vroeger was. Waar twee of drie zo bij elkaar zijn in mijn naam, daar ben ik in hun midden, zegt Jezus. ‘In mijn naam’, dat is de naam waarin God ons nabij is, waarin wij bij elkaar kunnen zijn in liefde en gerechtigheid. Er is dan de mogelijkheid een oude vete om te buigen, met elkaar het juiste spoor te vinden. Er is de mogelijkheid om niet te verstarren, maar open te zijn. Waar twee of drie in Jezus’ naam bij elkaar zijn, kunnen versteende relaties weer open raken. Daar krijgen de dingen een goddelijke kwaliteit. Het moge zo zijn.